

กลไกทางสังคมของการผลิตงานศิลปะ ในประเทศไทย :

ระบบอุปถัมภ์และธุรกิจงานศิลปะ, 2523-2541

เวอร์จิเนีย เชนเดอร์สัน

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาภาษาไทย

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2540

ISBN 974-638-459-7

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

THE SOCIAL PRODUCTION OF ART IN THAILAND:
PATRONAGE AND COMMODITISATION, 1980-1998

Virginia Henderson

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the
Requirements

for the Degree of Master of Arts in Thai Studies

Thai Studies Section

Graduate School

Chulalongkorn University

Academic Year 1998

ISBN 974-638-459-7

Copyright by Graduate School, Chulalongkorn University

Thesis Title: The Social Production of Art in Thailand:
Patronage and Commoditisation, 1980-1998

By: Virginia Henderson

Department: Thai Studies

Thesis Advisor: Assistant Professor Apinan Poshyananda,
Ph.D.

Accepted by the Graduate School, Chulalongkorn
University in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Master's Degree:

 Dean of Graduate School
(Professor Supawat Chutivongse, M.D.)

Thesis Committee

 Chairperson
(Sunait Chutintaranond, Ph.D.)

 Thesis Advisor
(Assistant Professor Apinan Poshyananda, Ph.D.)

 Member
(Paritta Chalermpow Koanantakool, Ph.D.)

เวอร์ชันเมือง เอ็นเตอร์สัน : กต.ไกทางสังคมของการผลิตงานศิลปะในประเทศไทย: ระบบ
อุปถัมภ์และธุรกิจงานศิลปะ, 2523-2541 (The Social Production of Art in Thailand:
Patronage and Commoditisation, 1980-1998) อ.ที่ปรึกษา : ศ.ดร. อภินันท์ โปษyanan,
316 หน้า, ISBN 974-638-459-7

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจบทบาทและความสำคัญของกต.ไกทางสังคมที่
เกี่ยวข้องกับการผลิตงานศิลปะ ทั้งในการให้การสนับสนุนและเอื้ออำนวย หรือต่อรองและจำกัดรูปแบบ
ของงานศิลปะของศิลปินในประเทศไทย เพื่อศึกษาภาพรวมของวัฒนธรรมในงานศิลปะไทยในช่วงระยะเวลา
กว่า 18 ปี นับแต่ปี 2523-2541

ในที่นี่ถือว่าหตุการณ์ศิลปะเป็นประสบการณ์ทางวัฒนธรรมอย่างหนึ่งดังนั้นจึงเป็นผลผลิตที่
ขับเคลื่อนซึ่งก่อจากปัจจัยทางเศรษฐกิจ สังคมและอุดมการณ์ ซึ่งถ่ายทอดผ่านโครงสร้างและสถาบันที่เป็น
ทางการและผ่านด้วยบุคคลซึ่งมีต้นเหตุของพำนยุ่งกันในโครงสร้างทางวัฒนธรรม การศึกษาเรื่องนี้จะวิเคราะห์
อย่างเป็นเอกเทศ หากแต่ละประเทศแต่ละภาษาได้เงื่อนไขแตกต่างกัน ไม่ใช่ตั้งชื่อด้วยชื่อของประเทศ
ศิลปะไทยในด้านกระบวนการผลิต การจัดทำนิทรรศการและจัดแสดงงานศิลปะ ตลอดจนความเสื่อมและการเติบโต
ของสถาบันทางศิลปะ ชนชั้นทางสังคม กลุ่มและปัจจัยบุคคลที่เกี่ยวข้องกับวงการศิลปะและความต้อง^น
การของคนเหล่านั้น

นอกจากนี้ยังพิจารณาแนวทางทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ทฤษฎีระบบโลก การผลิตช้าทางวัฒนธรรม
ระบบอุปถัมภ์แบบวันตุก ธุรกิจการซื้อขายงานศิลปะและแลกเปลี่ยน ศูนทรีบิลเดอร์ รสนิยมและค่า^น
นิยม

การพิจารณาความเป็นวัตถุกัญชาณ์ของวัฒนธรรมไทย จะเน้นที่ “สถาลักษณ์” ได้แก่สถาบันพระมหากษัตริย์ ศาสนานาชาติ โศภะสำราญนวนการอนุรักษ์ พื้นที่วัฒนธรรม การส่งเสริมงานศิลปะแนว
ประเพณี และการสนับสนุนการท่องเที่ยวในศตวรรษ 1980 และ 1990 รวมทั้งพิจารณาบริบทด้านพื้นที่
ใหม่ ๆ ของงานศิลปะ กลุ่มถูกต่อต้าน ความสนใจของสื่อมวลชนตลอดจนความหมาย บทบาทและสถานภาพ
ของงานศิลปะ การศึกษาจะเป็นการศึกษาความบริบท ความหมายและการเมืองจากด้วยกัญชาณ์ในศิลปะ โดย
เฉพาะการใช้สัญลักษณ์แบบประเพณีและแบบใหม่เพื่อสื่อถึงภาพลักษณ์ของประเทศไทย

ภาควิชา มนุษยศาสตร์และศิลปะ
สาขาวิชา ไทยศึกษา
ปีการศึกษา 2540

ลายมือชื่อนักศึกษา Utkarsh Surya
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา Apichart Pongsathorn
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาอีกคน

สมมติชลศึกษาด้วยวิชาภาษาไทยศิลปะ

C711005 :MAJOR THAI STUDIES

KEY WORD:

ART / SOCIAL PRODUCTION / PATRONAGE /
COMMODITISATION / NEO- TRADITIONAL / THAI ART
VIRGINIA HENDERSON: THE SOCIAL PRODUCTION OF ART IN
THAILAND: PATRONAGE AND COMMODITISATION, 1980-1998
THESIS ADVISOR: ASST.PROF.DR.APINAN POSHYANANDA.
316 pp. ISBN 974-638-459-7

The purpose of this thesis is to investigate in what ways and to what extent the agents in the network of art production support/enable or restrict/confine the art that is produced in Thailand, and to study the projections of cultural identity in Thai art in the 1980s and 1990s.

The work of art is viewed as a cultural experience and thereby a complex product of economic, social and ideological factors, mediated through the formal structures and owing its existence to a socially located individual i.e. is not autonomous but historical, situated, and produced. The study considers the process of production, distribution and reception of art in Thailand; the interactions, mechanisms and practices; the specific forms of patronage or sponsorship of art; and the decline and growth of institutions, classes, groups, and individuals and their agendas.

Theories of cultural reproduction, World-systems development, western art patronage, commoditisation and exchange, aesthetics, taste and value are considered.

The Thai cultural identity is considered with particular reference to the Thai 'pillars' of monarchy, religion, and nation-state. Cultural revival campaigns, neo-traditional promotion and tourism in the 1980s and 1990s are outlined, along with art's new spaces, customers, media interest, meaning, role and position. The contexts and messages/ideas/politics are interpreted with regard to symbolism; the use of traditional and new symbols are related to the image of Thailand.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา หน่วยวิชาภาษาไทยศิลปะ

อาจารย์ชื่อ นิติศิริ Ut Helsa

สาขาวิชา ไทยศิลปะ

อาจารย์ชื่อ อาจารย์ที่ปรึกษา Aphorn Pongraksa

ปีการศึกษา 2540

อาจารย์ชื่อ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

TABLE OF CONTENTS

		Page
Abstract (Thai)	iv	
Abstract (English)	v	
Acknowledgements.....	vi	
List of Illustrations.....	vii	
List of Tables.....	xii	
Chapter 1 Introduction.....	1	
Chapter 2 Theoretical Background.....	9	
Chapter 3 Historical Background.....	39	
Early Art in Thailand.....	40	
Politico-Religious Art of Sukhothai and Ayudhya.....	42	
Buddhism and Art.....	48	
Modernisation and European Art.....	52	
Nationalism and Militarism in Art..	58	
Development and Internationalisation.....	68	
Chapter 4 Socio-Economic Context of Art in the 1980s and 1990s.....	77	
Booming/Busting Thailand: economic change and crisis.....	78	
Amazing Thailand: tourism, culture and identity.....	95	
Emergence of Neo-traditional Art...	109	
Chapter 5 Ethnographic Descriptions and Forms of Patronage.....	118	
Royal and Religious Patrons.....	121	
Thai Government Policy on Arts and Culture.....	124	

	Raising Artists: family, education and groups.....	132
	Show and Sell: competitions exhibitions, commissions, collections sales and auctions.....	149
	The Word: media and publications...	195
	Art Flows Out/In: regional and international movements.....	198
Chapter 6	Conclusion.....	215
Bibliography	231
Appendix 1	Macro-Structural view.....	241
Appendix 2	Judging Committees: Bangkok Bank 'Bua Luang' Table 5.2. Thai Farmers Bank Table 5.3..... Major Corporate Art Patrons Table 5.4	242 243 244
Appendix 3	List of Bangkok Galleries (1998)...	245
Appendix 4	Kings of the Chakri Dynasty.....	249
Appendix 5	Prime Ministers of Thailand (1980-98).....	249
Appendix 6	Glossary.....	250
Appendix 7	Illustrations.....	252
Biography	316

LIST OF ILLUSTRATIONS

Figure		Page
1.	Montien Boonma, <u>Venus of Bangkok</u> , 1991	252
2.	Cave Painting, Khong Chiam, 3000-1800 B.P. ...	253
3.	Pottery, Ban Chiang, 3000-1800 B.P.	254
4.	Unknown Chinese artist, statue of Chinese General, Grand Palace, 1782-1851	255
5.	Khru Thong Yu, <u>Phra Vessantara gives his Children away to Jujaka the Beggar</u> , (Wat Suwannaram mural) 1824-1851	256
6.	Khrua In Khong, <u>Religious Allegory</u> , circa. 1860 (Wat Bowornives mural).....	257
7.	Unknown artist, <u>Coconut and Areca-nut Harvest</u> , (Dr. Chandler commission) circa. 1860.....	258
8.	Carlo Rigoli, Bang Khun Prom Palace, 1905.....	259
9.	Prince Naris & Silpa Bhirasri, Rama I statue 1932.....	260
10.	Silpa Bhirasri, Democracy Monument, 1939.....	261
11.	Khien Yimsiri, <u>Magic Flute</u> , 1949 (Gold, 1 st National Art Exhibition).....	262
12.	Khien Yimsiri, <u>Land of Smile</u> , 1950 (Gold, 2 nd National Art Exhibition).....	263
13.	Sawasdi Tantisuk, <u>The Emerald Buddha Temple</u> , 1954 (Gold, 6 th National Art Exhibition).....	264
14.	Chalood Nimsamer, <u>Songkran Festival</u> , 1956 (Gold, 7 th National Art Exhibition).....	265
15.	Tawee Nandakwang, <u>Lotus</u> , 1956 (Gold, 7 th National Art Exhibition).....	266

16. Prasong Padmanuja, Wat Pho, 1958.....267
17. Damrong Wong-Uparaj, Fishing Village, 1960
(Gold, 11th National Art Exhibition).....268
18. Manit Poo-Aree, Takraw, 1961
(Gold, 12th National Art Exhibition).....269
19. Prapat Jothaprasert, Festival No. 2, 1964
(Gold, 15th National Art Exhibition)..... 270
20. H. M. King Bhumibol, Adulyadej, Untitled,
1963.....271
21. H. M. King Bhumibol Adulyadej, Queen Sirikit,
1964.....272
22. Pratuang Emjaroen, Dharma and Adharma, 1973....273
23. Pratuang Emjaroen, Sacrifice(Fasting Buddha)
1976.....274
24. Tawan Duchanee, Bhuridatta Jataka, 1974.....275
25. Angkarn Kalayanapongse, Right Views, 1982
(Bank of Thailand collection).....276
26. Pichai Nirand, Faith and Wall, 1963
(Gold, 14th National Art Exhibition).....277
27. Preecha Thaothong, Interior with Light, 1979
(1st Prize, TFB Contemporary Art Exhibition)....278
28. Prayat Pongdam, The Morning, 1981
(Gold, 27th National Art Exhibition).....279
29. Somyot Traiseni, Night of the Full Moon, 1982
(1st Prize Traditional, 6th Bua Luang Painting
Competition).....280
30. Surasit Saowakong, Serenity 2, 1982
(1st Prize, TFB Contemporary Art Exhibition)....281

31. Hatai Bunnag, Palace Garden, 1982
 (1st Prize, TFB Rattanakosin Bicentenary
 Competition) 282
32. Panya Vijinthanasarn, The Defeat of Mara,
 1984-87 (Wat Buddhapadhipa, London) 283
33. Somyos Traisenee, The Radiance of Royal Charisma,
 1987 (1st Prize, TFB H. M. the King's 60th
 Birthday Competition) 284
34. Surasit Saowakong, Our Great Royal Father, 1987
 (2nd Prize, TFB H. M. the King's 60th Birthday
 Competition) 285
35. Prasong Leumuang, Heaven's Decree, 1987
 (1st Traditional, 11th Bua Luang Painting
 Competition) 286
36. Teerawat Kanama, The Blessing, 1991
 (1st, TFB H.R.H. Maha Chakri Sirinthorn's 36th
 Birthday Competition) 287
37. Chalood Nimsamer, Lokuttara, 1991
 (Queen Sirikit National Convention Centre) 288
38. Thongchai Srisukprasert, Zodiac, 1990
 (1st Prize Traditional, 14th Bua Luang Painting
 Competition) 289
39. Apichai Piromrak, New Image of Wheel of Life,
 1991..... 290
40. Pabtawan Suwannakoot, Crystal Elephant, 1987.... 291
41. Prayom Yoddee, The Mother of Our Heaven, 1992
 (1st Prize, TFB H.M. the Queen's 60th Birthday
 Competition) 292
42. Teerawat Kanama, Boon Pra Wase, 1993
 (1st Prize, TFB H.H. the Supreme Patriarch's
 80th Birthday Competition) 293

43. Prinya Tantisuk, Dialogue of Wisdom, 1991
(1st Prize, 3rd Toshiba Bring Good Things to Life Competition) 294
44. Prinya Tantisuk, Three Gems and Pilgrimage, 1993
(1st Prize, TFB Contemporary Art Competition) ... 295
45. Kreangkrai Vongpitirat, Defeating Mara, 1995
(1st Prize, 1st Panasonic Contemporary Painting Exhibition) 296
46. Khemrat Gongsuk, The Monument of Memories, 1995
(Gold, 41st National Art Exhibition) 297
47. Adul Booncham, Imagination from Rural Spirit, 1991
(1st Prize, TFB Contemporary Art Competition) 298
48. Ariya Kitticharoenwiwat, Elephant Tusks, 1996
(Gold, 42nd National Art Exhibition) 299
49. Udom Chimpukdee, Symbol of the Growing of Technology, 1995 (Gold, 1st SVOA Contemporary Art Exhibition) 300
50. Wijit Apichatkriengkrai, Under His Majesty's Shelter, 1995 (1st Prize, Golden Jubilee Art Exhibition) 301
51. Members of the Faculty of Painting Sculpture and Graphic Arts, Silpakorn University, Work of Art in the Fiftieth Anniversary Celebration of His Majesty's Accession to the Throne, 1995..... 302
52. Pornchai Jaimar, Metal Shrine Commemorating the 50th Anniversary of H. M. King Bhumibol's Ascension to the Throne, 1996 (1st Prize, TFB Golden Jubilee Art Competition) 303
53. Montien Boonma, Arokhayasala, Temple of Mind, 1996..... 304
54. Chalermchai Kositpipat, Phra Piamlonduaymetta, 1997..... 305

55. Panya Vijinthansarn, Anachakrawan, 1996
(Siam Commercial Bank Lobby Mural) 306
56. Panya Vijinathanasarn, 1996
(Rolex Showroom dome) 307
57. Panya Vijinathanasarn, 1995
(McDonalds Restaurant) 308
58. Chalood Nisamer, Ong Sam, 1994
(TFB commission, Head Office Paholyothin) 309
59. Chalood Nimsamer, Insee 5, 1995
(TFB commission, new Ratburana Head Office) 310
60. Chakrabhand Posayakrit, The Saga of Ramayana,
(TFB commission) 311
61. Chatchai Puipia, Siamese Smile, 1995..... 312
62. Vasan Sitthiket, I Love Thai Culture, 1995..... 313
63. Santi Thongsuk, Breath in the Capital City,
1995 (1st Prize, ASEAN Art Awards 1994) 314
64. Vasan Sitthiket, Phra Vessantara, 1997..... 315

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

LIST OF TABLES

Table	Page
4.1 Per Capita Income of Residents	85
4.2 Tourism Income Compared to Exports.....	95
4.3 Average Tourist Length of Stay and Expenditure.....	96
4.4 1996 Tourist Expenditure.....	96
5.1 Bangkok Bank <i>Bua Luang</i> Prizes.....	152
5.2 Bangkok Bank <i>Bua Luang</i> Judging Committees..	242
5.3 Thai Farmers Bank Judging Committees.....	243
5.4 Major Corporate Art Patrons.....	244

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย